

Agrarisch waterbeheer

Doelen:

- Beperken van emissies om waterkwaliteit in sloten te verbeteren
- Bevorderen biodiversiteit in landelijk gebied
- Klimaatadaptatie
- Aanleggen ca. 400 km akkerranden

Doelgroep:

Landbouwers met percelen langs primaire waterlopen, door heel Zeeland

8 juli 2024

Waterschap
Scheldestromen

Wim van Gorsel
Bestuurder

8 juli 2024

Provincie Zeeland

Karien van Veggel
Beleidsadviseur
Agrarisch Natuurbeheer

Agrarisch natuurbeheer

categorie water

Agrarisch natuurbeheer – wat is het?

- Agrarisch waterbeheer is onderdeel van **Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb)**
 - ANLb is subsidie voor natuurbeheer **op landbouwgrond**
 - ANLb subsidie is **meerjarig** (tot 6 jaar)
 - Vergoeding = voor beheeractiviteiten + inkomstenderving
-
- ANLb is onderdeel van GLB-NSP pijler 2
(eco-regeling is deels vergelijkbaar maar onderdeel van GLB pijler 1 & eenjarig)
 - Budget is deel Europese middelen + cofinanciering van nationale overheid
 - Nationale overheid is Provincie / Waterschap / Rijk
 - **Waterschap geeft cofinanciering voor agrarisch waterbeheer**

Agrarisch natuurbeheer – doelen & aanpak

Hoofddoelen ANLb:

- **Vergroten biodiversiteit** in landelijk gebied
(VHR - Vogel- & Habitatrichtlijn > bepaalt belangrijkste doelsoorten vogels & andere fauna)
- **Verbeteren waterkwaliteit** oppervlakte wateren
(KRW – KaderRichtlijn Water > verminderen uitspoeling/emissies)
- Klimaatadaptatie en -mitigatie

Aanpak

- Per provincie een Natuurbeheerplan > waar welke maatregelen gewenst

Leefgebieden & categorieën

- ✓ Open akker (*beheer t.b.v. akkervogels*)
- ✓ Open grasland (*weidevogelbeheer*)
- ✓ Dooradering (*grasland- & landschapsbeheer*)
- ✓ **Categorie water** (= *agr. waterbeheer*)
- ✓ Categorie klimaat

Binnen begrensd leefgebied

Begrenzing = alle landbouwgrond in Zeeland

Agrarisch natuurbeheer - proces

Rijk: bepaalt Nederlandse ANLb-budget en verdeling per provincie + hoofddoelen (in het GLB-NSP)

Provincie:

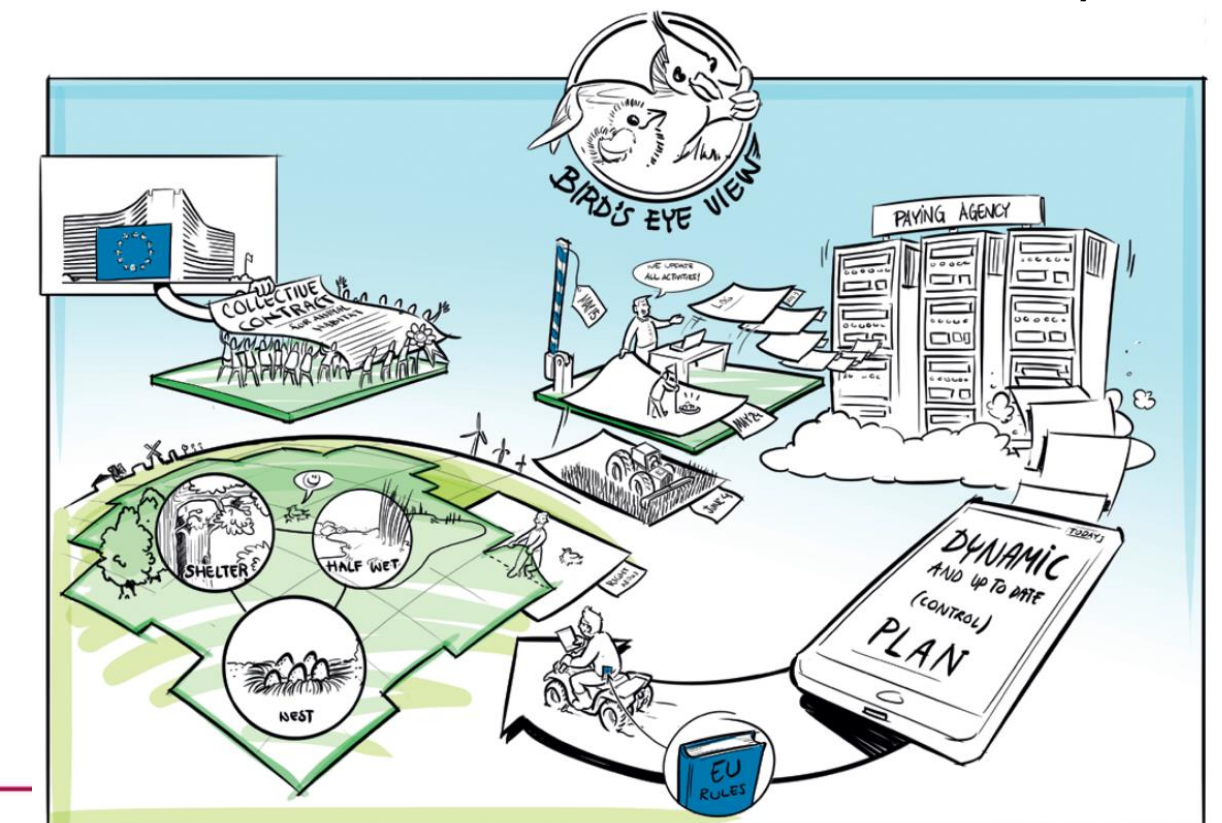
- bepaalt budget per leefgebied / categorie (bij water i.s.m. waterschap)
- stelt budget open, ontvangt subsidieaanvraag en neemt besluit over toekenning

Collectief:

- doet gebiedsaanvraag (= subsidieaanvraag met projectvoorstel waar + welke beheeractiviteiten)
- sluit beheercontracten met agrariërs (ANLb-deelnemers)
- zorgt dat juiste beheer wordt uitgevoerd (begeleiding)
- betaalt vergoeding aan deelnemers

RVO:

- Controleert gebiedsaanvraag en het uitgevoerde beheer
- Declareert bij de EU en betaalt jaarlijks uit aan collectieven

Agrarisch natuurbeheer – 2025-2028

PLANNING	
Winter 2023/2024	Afstemming waterschap / Provincie / collectief over gewenste uitbreiding agrarisch waterbeheer > akkerranden langs primaire waterlopen
Voorjaar 2024	Besluit waterschap voor co-financiering categorie water
Zomer 2024	Voorlichting & werving deelnemers
Najaar 2024	Openstelling / indienen subsidieaanvraag
2025	Start uitvoering agrarisch waterbeheer
2028	Einde looptijd huidige ANLb-periode

8 juli 2024

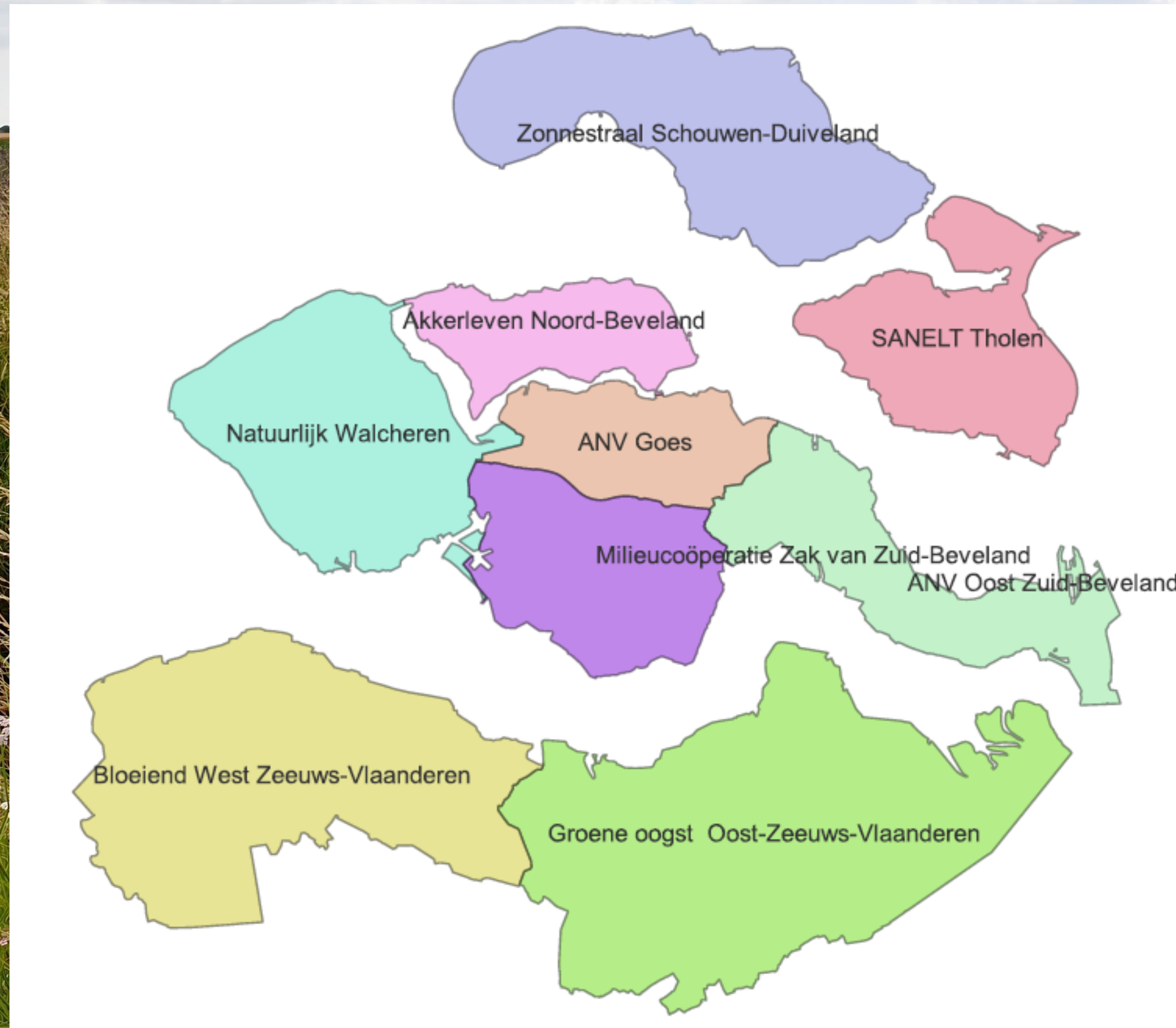
Poldernatuur Zeeland

Rinus van't Westeinde
Voorzitter

UITVOERING

- Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)
- Categorie 'water'

De negen Agrarische Natuurverenigingen (ANV's) in Zeeland verenigd in Poldernatuur Zeeland:

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Rinus van't Westeinde
Voorzitter

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozien de Winter
Gebiedscoördinator

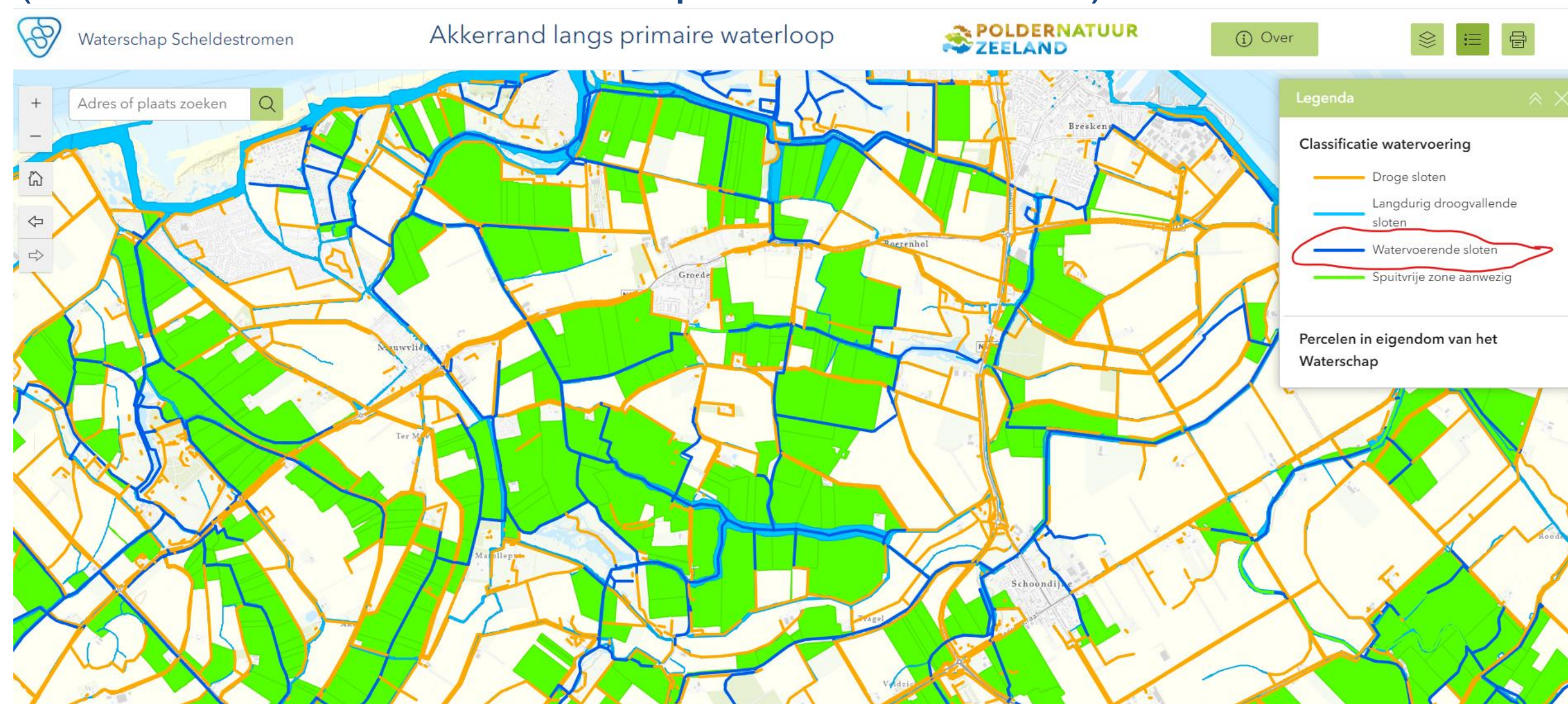
Beheerpakket:
Akkerrand langs
primaire waterloop

Beheereisen en -voorschriften

Akkerrand langs *primaire* waterloop

- Rand ligt langs een primaire, **watervoerende sloot** (zie kaart website Waterschap Scheldestromen)

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Beheereisen en -voorschriften

Akkerrand langs *primaire* waterloop

- Naast verplichte bufferstrook:
 - ✓ Minimaal 3 m vanaf watervoerende sloot
- Inzaai met meerjarig mengsel van bloeiende kruiden (via Poldernatuur Zld)
Eventueel naastliggende bufferstrook met zelfde mengsel inzaaien
- Geen bemesting, geen bespuiting, geen beweiding
- Pleksgewijs bestrijden probleemonkruiden toegestaan (max. 10% opp.)
- Niet berijden behalve voor beheer van de akkerrand
- Maaien, altijd in delen, in overleg met veldmedewerker
- Meerjarig = 4 jaar op dezelfde locatie (2025 t/m 2028)
- Vergoeding: € 3.400,00/ha
- Kosten zaaizaad meerjarig mengsel (voor eigen rekening): ca. € 280,00/ha

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Beheereisen en -voorschriften Akkerrand langs *primaire* waterloop

Volledige pakketvoorwaarden zijn te vinden op de website van Poldernatuur Zeeland:

POLDERNATUUR ZEELAND

Pakketvoorwaarden
A19a.38.09 Akkerrand langs primaire waterloop
Versie 2024

Beschrijving
Akkerranden langs **primaire watervoerende waterlopen** of wel een verbrede bufferstrook is een akkerrand langs oppervlaktewater. Het is een aanvulling op de wettelijk verplichte bufferstrook. In bufferstroken mogen gewassen geteeld worden maar ze mogen niet bemest en niet bespoten worden. Vanwege de geringere bodemverstoring en de grotere bufferwerking boeken brede, meerjarige akkerranden meer resultaat voor de waterkwaliteit dan smalle, eenjarige randen. Deze rand bieden daarnaast voedsel voor bijen, dagvlinders en andere insecten. Kruidenrijke akkerranden vormen zo een verbinding door het landschap voor insecten.

Beheereisen

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit een combinatie van gras, granen (niet zijnde mais of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), groene braak of een combinatie van deze. Een deel van de grassen en kruiden mogen worden gemaaid en afgevoerd [9].

Aanvullende beheervoorschriften

- De rand is naast een **primaire Zeeuwse watervoerende waterloop** gelegen;
- Deze rand ligt (aast de wettelijk verplichte bufferstrook) op tenminste:
 - 3 meter vanaf de insteek van een primaire watervoerende sloot;
 - 5 meter vanaf de insteek in geval van een KRW-waterloop
- De wettelijk verplichte bufferstrook kan onder GLB-voorwaarden opgegeven worden in de eco-regeling (tip: gebruik voor de verplichte bufferstrook het zelfde zaadmengsel als uit dit document zie kop: verplicht zaadmengsel, makkelijk in beheer en mooi voor het landschap en de bijen)
- De 'Akkerrand langs primaire waterloop' is 3 meter breed;
- De rand blijft tenminste 4 jaar op dezelfde locatie liggen;
- Deze rand is een meerjarig pakket wat tot het eind van de looptijd van de beheerovereenkomst in stand gehouden dient te worden. De beheereenheid mag alleen bewerkt worden onder de volgende voorwaarden:

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Pakketvoorwaarden

A19a.38.09 Akkerrand langs primaire waterloop

Versie 2024

Beschrijving

Akkerranden langs **primaire watervoerende waterlopen** of wel een verbrede bufferstrook is een akkerrand langs oppervlaktewater. Het is een aanvulling op de wettelijk verplichte bufferstrook. In bufferstroken mogen gewassen geteeld worden maar ze mogen niet bemest en niet bespoten worden. Vanwege de geringere bodemverstoring en de grotere bufferwerking boeken brede, meerjarige akkerranden meer resultaat voor de waterkwaliteit dan smalle, eenjarige randen. Deze rand bieden daarnaast voedsel voor bijen, dagvlinders en andere insecten. Kruidenrijke akkerranden vormen zo een verbinding door het landschap voor insecten.

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Beheereisen

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit een combinatie van gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), groene braak of een combinatie van deze. Een deel van de grassen en kruiden mogen worden gemaaid en afgevoerd [9].

Aanvullende beheervoorschriften

- De rand is naast een **primaire Zeeuwse watervoerende waterloop** gelegen;
- Deze rand ligt (aast de wettelijk verplichte bufferstrook) op tenminste:
 - 3 meter vanaf de insteek van een primaire watervoerende sloot;
 - 5 meter vanaf de insteek in geval van een KRW-waterloop
- De wettelijk verplichte bufferstrook kan onder GLB-voorwaarden opgegeven worden in de eco-regeling (tip: gebruik voor de verplichte bufferstrook het zelfde zaadmengsel als uit dit document zie kop: verplicht zaadmengsel, makkelijk in beheer en mooi voor het landschap en de bijen)
- De 'Akkerrand langs primaire waterloop' is 3 meter breed;
- De rand blijft tenminste 4 jaar op dezelfde locatie liggen;
- Deze rand is een meerjarig pakket wat tot het eind van de looptijd van de beheerovereenkomst in stand gehouden dient te worden. De beheereenheid mag alleen bewerkt worden onder de volgende voorwaarden:
 - De beheereenheid wordt ingezaaid met een door het collectief voorgeschreven meerjarig zaadmengsel;
 - De beheereenheid wordt niet bemest en beweid;

- Soms is maaien nodig. De beheereenheid mag dan niet in één keer gemaaid worden. Maai dan één deel tussen 1 en 15 juli en het overige deel tussen 1 en 30 september. Voer het maaisel bij voorkeur binnen 5 dagen af. Maaien in overleg met de veldmedewerker van Poldernatuur Zeeland.
- In april vanaf het derde groeiseizoen wordt een deel tot maximaal de helft van de beheereenheid ondergewerkt en opnieuw ingezaaid. De volgende groeiseizoenen volgt per jaar een ander deel.
- Probleemonkruiden mogen alleen pleksgewijs (op maximaal 10% van het perceel of de rand) mechanisch of chemisch worden bestreden;
- De beheereenheid mag niet bereden worden, anders dan voor de in dit beheerpakket genoemde beheer;
- Afwijkingen zijn, bij uitzondering, alléén mogelijk in overleg met de veldmedewerker;
- Het [monitoringsplan](#) (link) van Poldernatuur Zeeland dient uitgevoerd te worden.

Vergoeding

€ 3.400,00 per ha

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Overige opmerkingen

- Door deelname bent u automatisch lid van Poldernatuur Zeeland
- Ondersteuning door veldcoördinator bij uitvoering van beheer
- Voorkeur gaat uit naar nieuwe deelnemers die tot nu niet aan ANLb deel konden nemen omdat ze buiten leefgebieden vielen. Door de lange smalle randen worden verbindingen gevormd.

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Aanmelden

Meldt u **vóór 20 juli a.s.** aan via de link in dit nieuwsbericht op de site van Poldernatuur Zeeland:

| Inloggen

Home

Beheer Pakketten

Beleid En Werkwijze

Resultaat

Projecten

Nieuws

Contact

Nieuws

Meld u nu aan! Water en Klimaat pakketten opengesteld voor 2025

📅 26-06-2024

Het hing al een tijdje in de lucht maar nu wordt het eerste pakket uit de water- en klimaatpakketten opengesteld. Vanaf 2025 wordt het mogelijk om langs **primaire watervoerende waterlopen** een akkerrandenpakket af te sluiten. Heeft u interesse, meld [u hier aan](#) dat moet voor 20 juli.

Het doel van deze akkerranden is zowel het beperken van emissies om de waterkwaliteit in de sloten te verbeteren als het bevorderen van de biodiversiteit in het landelijk gebied. Wij zoeken deelnemers die tegen een vergoeding in de periode van 2025 tot en met tenminste 2028 een of meerdere akkerrand(en) willen aanleggen naast een van de primaire Zeeuwse watervoerende waterlopen.

Voor dit pakket hoeft u dus niet in een cluster te liggen of in een begrensde gebied. Wel moet u grenzen aan een primaire waterloop. Op de [site van het waterschap](#) kunt u bekijken of uw perceel / percelen grenzen aan een primaire waterloop.

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Aanmelden

Na aanmelding op de website van Poldernatuur Zeeland wordt:

- de belangstelling geïnventariseerd;
- bij veel aanmeldingen een selectie gemaakt voor een gelijkmatige verdeling over heel Zeeland;
- u vanaf eind juli uitgenodigd voor een intekendag bij u in de buurt;
- na alle intekendagen een laatste check a.d.h.v. beschikbaar budget uitgevoerd
- het contract met beheerbijlage naar u opgestuurd.

Door in te tekenen geeft u aan dat u **definitief** mee wilt doen op de ingetekende locaties.

Vraag en antwoord 1/7

Moet de akkerrand op landbouwgrond liggen?

Ja, de rand moet op bouwland liggen die valt binnen de AAN-laag (Agrarisch Areaal Nederland).

Kan de akkerrand ook naast weiland / blijvend grasland worden gelegd?

Nee, alleen bouwland komt in aanmerking. Tijdelijk grasland komt in aanmerking, mits de akkerrand 4 jaar blijft liggen.

Moet ik ook rekening houden met de groene vlakken op de kaart van het waterschap?

Nee, het gaat alleen om de donkerblauwe lijnen.

Komen KRW-waterlopen (met 5m bufferstroken) ook in aanmerking?

Ja, zeker.

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Vraag en antwoord 2/7

Ik ben verpachter. Welke rol kan ik spelen?

In principe wordt de beheerovereenkomst gesloten tussen Poldernatuur Zeeland en de gebruiker/pachter. Het enige wat u als verpachter kunt doen is uw pachter hiervoor enthousiasmeren.

Kan ik meedoen als ik het betreffende perceel verhuur?

Dat kan, als u zorgt dat het deel van het perceel waar de bufferstrook en akkerrand op liggen, niet worden verhuurd en op eigen naam in de GLB-opgave staan.

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Vraag en antwoord 3/7

Mag de rand ook breder zijn dan 3m?

In principe niet. *Alleen als blijkt dat er veel intekenruimte over is, kan dit een optie zijn.*

Mag een overhoek of kromme kant ook mee ingetekend worden?

In principe niet. *Alleen als blijkt dat er veel intekenruimte over is, kan dit een optie zijn.*

Als je volgens RVO-voorwaarden slechts 1m bufferstrook aan hoeft te houden, moet je de bufferstrook dan verbreden tot 3m?

Ja. Die bufferstrook kun je dan wel opgeven in de GLB-ecoregeling voor waarde en punten.

Mag de rand bereden worden?

Nee, wel om het perceel te betreden, niet om te gebruiken als 'wendakker'. De bufferstrook kan eventueel wel bereden worden voor onderhoudswerkzaamheden, ook door het waterschap.

Waar legt het waterschap maaisel neer?

Dit antwoord volgt z.s.m.

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Vraag en antwoord 4/7

Hoe werkt het intekenen?

Als u zich voor 20 juli opgeeft via het aanmeldformulier op onze site ontvangt u eind juli een uitnodiging om te komen intekenen op een locatie bij u in de regio.

Indien er over-intekening is, hoe werkt de selectie dan?

We verwachten niet direct over-intekening. Als het nodig is, gaan agrariërs die tot nu toe niet eerder in de gelegenheid zijn gesteld om deel te nemen aan het ANLb voor. Dat zijn agrariërs die buiten de bestaande ANLb leefgebieden en/of clusters vallen. We willen daarmee meer netwerkverbindingen realiseren tussen de gebieden waar nu al ANLb-beheer ligt.

Hoeveel en wanneer wordt er uitgekeerd?

De vergoeding is 3400 euro per hectare per jaar en wordt rond maart/april van het jaar erop uitgekeerd.

Wordt de naastgelegen verplichte bufferstrook ook uitbetaald?

Nee, maar deze kunt u eventueel wel opgeven voor waarde (€1026/ha) en punten in de GLB-ecoregeling.

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Vraag en antwoord 5/7

Hoe werkt het met de GLB-opgave?

U kunt alleen deelnemen als u de GLB opgave invult! U kunt zowel de akkerrand als de bufferstrook opgeven in de ecoregeling van het GLB. De akkerrand wordt uitbetaald door Poldernatuur Zeeland, dus daar krijgt u in de ecoregeling alleen de punten voor. De bufferstrook wordt niet uitbetaald door Poldernatuur Zeeland, dus die kunt u opgeven voor punten EN waarde (€1026/ha) in de ecoregeling.

Telt de strook mee voor 4% Niet-Productief-Areaal?

Dit is per 2025 niet meer van toepassing, daar hoeft u niet meer aan te voldoen.

Verlies ik de mestruimte van mijn veehouderij?

Nee, die verliest u niet. U houdt uw mestplaatsingsruimte op ANLb-activiteiten op landbouwgrond.

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Vraag en antwoord 6/7

Wat kost het zaaigoed?

In principe is eenmalig zaaien voldoende voor 4 jaar en zijn de kosten ca. 280 euro per hectare. Uitzonderingen bij moeilijke weersomstandigheden daargelaten. Aanschaf zaaizaad is voor eigen rekening, omdat dit is meegenomen in de hectarevergoeding. Als in 2027 blijkt dat de contracten verlengd kunnen gaan worden, is het verstandig om alvast te beginnen met het opnieuw inzaaien van de eerste gedeeltes.

Zit er graszaad in het mengsel?

Nee. De samenstelling van het mengsel kunt u vinden in de pakketvoorwaarden op de site.

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozen de Winter
Gebiedscoördinator

Vraag en antwoord 7/7

Wat na afloop contractperiode?

De intentie van alle partijen is nu om het beheer daarna te verlengen voor langere termijn.

Wat hangt er vast aan een lidmaatschap?

Als u meedoet, bent u automatisch lid van Poldernatuur Zeeland. Bij einde contract wordt dit lidmaatschap stopgezet. U kunt eventueel wel lid blijven van uw lokale ANV (mogelijk contributie gevraagd).

Bij wie kan ik terecht voor vragen?

Bij Jozien de Winter 06-58841389 jozien@poldernatuurzeeland.nl en Irene de Schipper secretariaat@poldernatuurzeeland.nl

8 juli 2024

Poldernatuur Zeeland

Jozien de Winter
Gebiedscoördinator

Waterschap Scheldestromen

Meer informatie:

www.poldernatuurzeeland.nl/Beheer-pakketten/Water-Klimaat/verbrede-bufferstrook